

Schaken op De Toermalijn in Tegelen

Een basisschool in Limburg waar schaken enorm in de belangstelling staat, is de Openbare jenaplan Basisschool De Toermalijn in Tegelen.

Deze school ligt aan de Mulgouwsingel in de wijk Op de Heide in Tegelen. 'Schaken is hartstikke leuk en een prima aanvulling op het reken- en wiskunde onderwijs', zo luidt de stelling van de school zoals zij deze ook uitdraagt op haar website. Het schaken wordt op De Toermalijn niet verplicht gesteld; de kinderen mogen schaken als de leerkracht dat een goede aanvulling vindt op het leer-aanbod en natuurlijk als het kind het zelf ook leuk vindt. Geen verplichting dus, maar de praktijk wijst uit dat de belangstelling groot is. Schaken wordt als een aanwinst voor het onderwijs gezien en kinderen hebben er baat bij; van schaken is algemeen bekend - en dat blijkt ook uit onderzoeken - dat het goed is voor kinderen. Ze leren vooruitdenken en analyseren en schaken bevordert ook het concentratievermogen. Kinderen willen zelf vaak heel erg graag schaken. Een kind dat naar een schaakpartij kijkt, raakt vaak heel nieuwsgierig en raakt gefascineerd door de bijzonde-

re vormgeving van de stukken, de loop van de stukken en de intentie van het spel: de koning van de tegenpartij proberen 'gevangen te nemen'. In Tegelen is het niet anders. Ongeveer vijftig kinderen, verdeeld over vier groepen, krijgen elke week op woensdagmorgen - onder schooltijd dus - schaakles van Henk van Nieuwenborg (60) uit Tegelen. Van Nieuwenborg is sinds het schooljaar 2003/2004 werkzaam op De Toermalijn als ondersteuner van de leerkrachten op het gebied van taal en rekenen. In 2004 startte hij met het geven van schaaklessen op De Toermalijn. Van Nieuwenborg heeft veel ervaring met het geven van schaaklessen aan kinderen, wat hij ook bij zijn vereniging, de Tegelse Schaak Vereniging, doet. De kinderen volgen eerst een kennismakingscursus, waarna structureel hun kennis en vaardigheden worden uitgebreid. De kinderen sluiten het bereiken van ieder volgend schaakniveau af met een toets en bij goede resultaten wordt een diploma afgegeven door een gecertificeerde

De groep die deelnam aan het LK scholen met links Henk van Nieuwenborg

schaakdocent. Er zijn twee kinderen die al vier diploma's op zak hebben. Alleen de kinderen van groep 7 zijn verplicht om in september/oktober gedurende zes lessen kennis te maken met het schaken, maar daarna gaan ze er alleen mee door als ze dat zelf willen en in overleg met de leerkracht. Ook veel meisjes doen er met plezier aan mee. De tien beste spelers vormen een zogenaamde "Plus-groep schaken". Zij zijn de tien bes-

te schakers van de school en spelen om het schoolkampioenschap. De laatste jaren vormt De Toermalijn een van de grootste groepen op het jaarlijkse Kampioenschap van Limburg voor basisscholen in Roermond. Enkele jaren geleden mocht een schoolteam als provinciaal kampioen deelnemen aan het Nederlands Kampioenschap voor basisscholen. Dit schooljaar heeft De Toermalijn zelfs met vier teams meegedaan in Roermond en heb-

ben twee teams weer uitstekend gepresteerd en de andere twee teams een leuke dag gehad. Ze wisten een derde plaats in de A-groep en een tweede plaats in de B-groep in de wacht te slepen. De A-groep is bestemd voor de spelers die al wat ervaring hebben; de B-groep voor de beginnende schakers. Diverse kinderen zijn lid geworden van de Tegelse Schaak Vereniging en zijn daar erg succesvol. Max Warmerdam mag dit jaar meedoen aan het Kampioenschap van Nederland voor spelers tot en met 12 jaar in Rijswijk en Yannick Feenstra mag naar het NK t/m 8 jaar in Roosendaal. Op woensdag 13 april wordt er op school een simultaan gegeven door Ivo Wantola, houder van de titel FIDE Meester (FM). Om 9.15 uur neemt een groep van ruim twintig spelers het op tegen Wantola en aansluitend, zo rond 10.45 uur, een tweede groep van eveneens ruim twintig spelers.

Anand verliest van kind van 10

Ineens hoor en lees je overal datzelfde curieuze bericht: wereldkampioen schaken Viswanathan Anand verliest van 10-jarig wonderkind. Anand die ten onder gaat tegen een kind van tien en zich mat laat zetten. Ongelooflijk.

Een aanvulling is op zijn plaats om het bericht enigszins te nuanceren. In het bericht werd de indruk gewekt dat het om een 'normale partij' in een toernooi ging. Wie een beetje in de schaakwereld thuis is, weet dat dat onmogelijk is. Er zijn wel eens zogenaamde open toernooien waarbij er een vrije inschrijving is. Er melden zich dan zowel grootmeesters als hobbyisten. Het komt dan in het begin van zo'n toernooi wel eens voor dat een grootmeester aan een amateur gekoppeld wordt en ja, dan doet zich ook wel eens het wonder voor van de spreekwoordelijke koe en de haas. Maar: a.) wereldkampioen Anand doet zelden aan zo'n toernooi mee, b.) de nummer één van de wereld zal dan echt niet verliezen van een amateur; c.) al helemaal niet van een kind van tien; d.) hij zal zich ook nooit mat laten zetten; vrijwel elke grootmeester geeft immers op vóórdat hij mat gezet wordt. Wat is er dan wel ge-

beurd? Anand speelde in Tashkent (Oezbekistan) een oefentweekamp over vier partijen tegen Kasimdzhanov, de beste speler van Oezbekistan. Na afloop daarvan gaven ze allebei een simultaan tegen een groep talentvolle jeugdspelers. Kasimdzhanov speelde aan 22 bordes (16x winst, 6x remise). Anand had 20 tegenstanders. Zijn score: 12x winst, 6x remise en 2x een nederlaag, tegen de 20-jarige Hulkar Tok-

hirjanova (rating 2142, lid van de nationale vrouwenploeg van Oezbekistan) en de 10-jarige Temur Igonin (rating 1869). We willen natuurlijk niets afdoen aan de prestatie van Temur. Het is een geweldige prestatie om Anand te verslaan, zeker op die leeftijd. Echter, het resultaat moet wel in het juiste perspectief geplaatst worden. Hoe hij het deed? Nu er al zoveel over te doen is geweest, wilt u dat natuurlijk ook nog graag even zien!

Anand - Igonin
 1.c4 e5 2.Pc3 Pc6 3.g3 g6 4.Lg2 Lg7 5.Pf3 Pge7 6.0-0 0-0 7.d3 d6 8.Tb1 f5 9.Ld2 h6 10.b4 g5 11.b5 Pd4 12.Pxd4 exd4 13.Pd5 Pxd5 14.Lxd5+ Kh8 15.a4 f4 16.a5 Tb8 17.Dc2 Lh3 18.Tfc1

fxg3 19.hxg3 Df6 20.Le1 h5 21.c5
ZIE DIAGRAM 1
 21...h4! 22.cxd6 hxg3 23.f3 Dxd6 24.Le4 Df4 25.Ld2 Dh4 26.e3

ZIE DIAGRAM 2
 26...Lg2! (0-1) en wit geeft op, want het is binnen enkele zetten mat, bijvoorbeeld 27.Kxg2 Dh2+ 28.Kf1 Df2 mat

Anand - Tokhirjanova
 1.c4 e5 2.Pc3 Pc6 3.g3 g6 4.Lg2 Lg7 5.Pf3 f5 6.d3 Pf6 7.0-0 0-0 8.Tb1 d6 9.b4 Le6 10.b5 Pe7 11.a4 b6 12.Pg5 Ld7 13.La3 Tc8 14.Lb4 h6 15.Pf3 Kh7 16.a5 Le6 17.axb6 axb6 18.Pd2 Dd7 19.Ta1 f4 20.Ta7 Lh3 21.Pde4 Lxg2 22.Kxg2 De6 23.Pxf6+ Txf6 24.Pe4 Tf7 25.Dd2 Pf5 26.Tfa1 Pd4
ZIE DIAGRAM 3

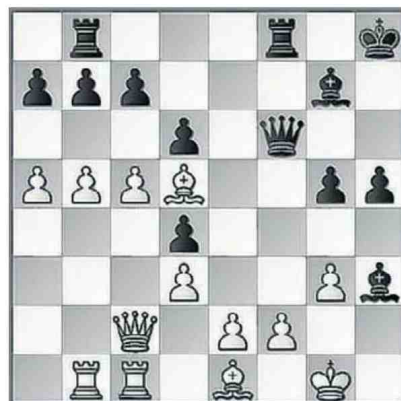

Diagram 1

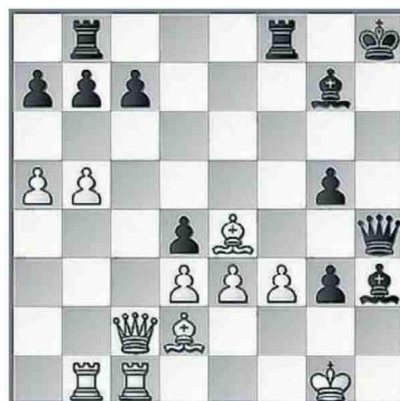

Diagram 2

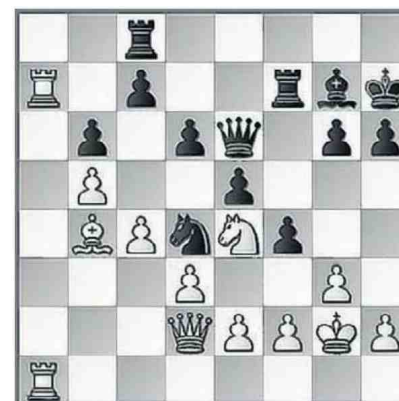

Diagram 3

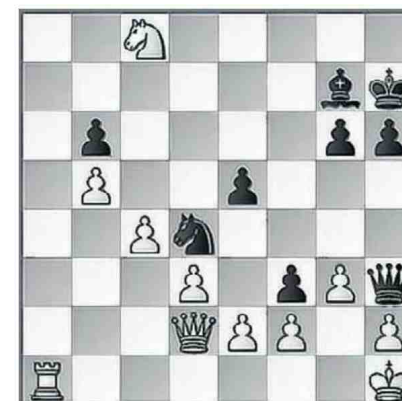

Diagram 4

27.Lxd6? (Anand breekt hier de zaak open, maar vermoedelijk is dit toch een misrekening van hem)
 27...cxd6 28.Txf7 Dxf7 29.Pxd6 f3+!
 (een belangrijk tussenschaakje)
 30.Kh1 Dd7 31.Pxc8 Dh3!
ZIE DIAGRAM 4
 (met matdreiging op g2)
 32.Tg1 Pxe2 33.De1 Pxg1 34.Dxg1 Dxc8 en wit geeft op; hij ziet er geen heil meer in, met een stuk achterstand (0-1)

Vijftig schakende kinderen in Eijsden

Maar liefst vijftig kinderen deden zondag jl. mee aan het 14e Burgemeester Cortenraadtoernooi voor basisscholieren in Eijsden.

Het toernooi werd georganiseerd door Schaak Vereniging Eijsden. Uit die grote deelname blijkt maar weer eens hoe gretig kinderen zijn als ze kunnen of mogen schaken. In Limburg wordt op tal van scholen schaakles gegeven, zowel na school als onder schooltijd. De opkomst zondag jl. in Eijsden was verrassend groot. Groep A, voor kinderen met stap 2 of hoger, werd gewonnen door Filip Maessen, die 6 punten haalde uit 7 wedstrijden. Willem Gommer haalde ook 6 punten, maar had tegen iets minder sterke tegenstanders gespeeld waardoor hij de tweede plek kreeg toegewezen. De derde plaats in deze groep, die uit maar liefst 41 schakertjes bestond, werd gedeeld door Jules Bartels en Ischa Hoornstra met 5,5 punt. Groep B, voor de Opstapjes en de 1e stap, werd gewonnen door Vasily Pieters, met 6,5 punten uit 7 wedstrijden. Eric Brouwers gaf een simultaan voor ouders. De termen 1e en 2e stap houden in dat deze kinderen het di-

ploma van de betreffende stap hebben behaald. Schaaklessen worden meestal gegeven volgens een zogenaamde stappenmethode die uit vijf stappen bestaat. Elke stap wordt afgesloten met een examen voor een stappendiploma.

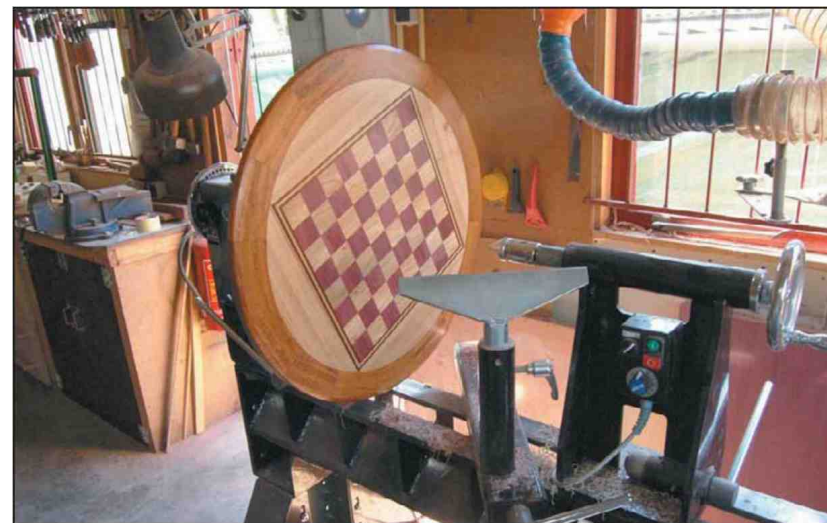
- De Openbare jenaplan Basisschool De Toermalijn in Tegelen besteedt veel aandacht aan schaken. Henk van Nieuwenborg uit Tegelen geeft schaakles op deze school. Hij heeft er veel succes mee. De kinderen vinden het erg leuk. Ook neemt de school elk jaar met de nodige teams deel aan de kampioenschappen van Limburg voor basisscholen. De school ligt aan de Mulgouwsingel in de wijk Op de Heide in Tegelen. Vorige week woensdag werd er een simultaan gegeven door FIDE Meester Ivo Wantola. Er deden 45 scholieren mee. Ivo Wantola was hiervoor heel vroeg in de ochtend speciaal vanuit Leiden gekomen. De FIDE Meester was natuurlijk onverslaanbaar, maar toch wisten vier kinde-

ren er een remise uit te halen: Amina Odriss, Mats Dekker, Mustafa Bardan en Froukje Lips

- Anton Hulst uit Lelystad, voormalig schoorsteenveger, heeft na zijn werkzame carrière een prachtige nieuwe uitdaging gevonden en blijkt een bijzonder talent te hebben voor het werken met hout. Een van de pronkstukken van de houtdraaier is een schaaktafel met bijbehorende stoelen en bord met stukken. Hij heeft er negen maanden aan gewerkt (ZIE FOTO'S).

- Het rapidtoernooi van SV Schaeberg is zondag jl. gewonnen door Karl Schubert met een kleine voor-sprong op Diana Dalemans.

Toernooizege voor Andreas Mertens in Sittard

Het jaarlijkse Boetzkes & Zn. / GESS toernooi in Sittard trok een mooi deelnemersveld: 45 schakers, zowel volwassenen als jeugd. Winnaar werd Andreas Mertens.

Jong en oud was van de partij in dit toernooi, dat op vrijdag 15 en zaterdag 16 april werd georganiseerd door de vereniging GESS in Sittard. Een jeugdspeler van negen jaar, Yannick Mertens uit Heinsberg, speelde op eigen verzoek mee bij de volwassenen. Dit om ervaring op te doen met lange partijen en het noteren. Hij speelde zich met twee overwinningen naar een mooie tweede plaats in zijn groep. Zijn vader, Andreas Mertens, lid van de vereniging Schachfreunde 1974 Heinsberg, ging met de hoogste eer strijken in groep 1. Overigens werd er gespeeld in groepen van vier spelers, hetgeen betekende dat iedereen drie partijen speelde. Mertens behaalde een score van 2,5 uit 3, gevolgd door Bart Salden (GESS) met 2, Peter van Dinteren (DJC) met 1, Leo Maessen (Hoensbroek Max Euwe) met 0,5. Hier volgt een van de winstpartijen van Mertens.

Van Dinteren - Mertens
GESS vierkampstoernooi

1.d4 Pf6 2.e3 g6 3.f4 Lg7 4.Pf3 d6
5.Ld3 o-o 6.o-o Pc6 7.c3 e5 8.Lc2
e4 9.Pfd2 d5 10.h3 Pe7 11.g4
ZIE DIAGRAM

11...h5

De elfde zet van wit, de pion naar g4, wordt hiermee afgestraft. Zwart gooit de vleugel open, waar veel van zijn stukken op gericht zijn terwijl wit voor de verdediging niet zoveel heeft omdat de witte stukken op een kluitje staan aan de andere kant van het bord. Daar hebben ze niet veel bewegingsvrijheid.

12.g5 Pe8 13.Kh2 Dd7 14.De1
Dxh3+

De dame valt genadeloos binnen en wordt even later ondersteund door andere stukken die het karwei afmaken
15.Kg1 Pd6 16.Tf2 Dg3+ 17.Kh1
Dh4+ 18.Kg1 Lg4 19.Te2 Pef5
20.Dxh4 Pxh4 21.Th2 Phf5 22.Pfi
f6 23.gxf6 Lxf6 24.Pbd2 g5 25.fxg5
Lxg5 26.Pb3 Ph4 27.Pbd2 Pdf5
(0-1)

De eerste plaats bij de jeugd was voor Xingle Huang (GESS). De tweede plek ging naar Gijs Hodeenius (GESS) en nummer drie werd Filip Maessen (Voerendaal). Sophie van Stiphout (GESS) volgde op een vierde plek.

● Ad van Os uit Geleen (lid van de vereniging SV GESS, Sittard), heeft inmiddels al zo'n 750 kinderen opgeleid voor een schaakdiploma. Deze maand zijn er weer vijf bij hem 'afgestudeerd' (ZIE FOTO). Zijn grote drive, zoals Ad zelf zegt, om de jeugd schaakles en trainingen te blijven geven is het plezier en enthousiasme waarmee zij de lessen volgen. „Het is gebleken dat het schoolschaakonderwijs weinig jeugdleden voor verenigingen oplevert, dit ondanks de inzet van de schaakdocenten, de verenigingen

en de schaakbond. We moeten ons dus niet teveel illusie maken. Maar als deze jongeren wat ouder zijn en 'gesetteld' zijn, zal dit zeer zeker zijn revenuen geven en weten sommigen de weg naar de schaakclub alsnog te vinden. Het schoolschaakonderwijs is in elk geval sowieso een grote reclame voor de hele schaaksport.”

Los van de vraag of het leden oplevert voor de clubs, is het aanleren van het schaakspel hoe dan ook nooit vergeefs. De kinderen krijgen immers tal van goede eigenschappen aangeleerd, zoals concentratie, rust, stilzitten, leren verliezen, vooruitdenken en analyseren. Wie schaakles neemt, krijgt iets mee waar hij zij lang profijt van heeft

De vijf geslaagden met hun leraar Ad van Os.

en plezier van kan hebben

● Drie schakers uit Limburg hebben afgelopen weekeinde meegedaan aan het Kampioenschap van Nederland voor spelers tot 10 jaar in Waalwijk: Ilse Geene (8 jaar, lid van MSV-VSM Maastricht), Siem van Dael (7 jaar, SV Leudal) en Yulian de Ridder (10 jaar, SV Leudal). Ze wisten alle drie de nodige punten mee naar huis te nemen.